

Man gik derefter til:

Tredie Behandling af Forslag til Lov angaaende Lejemaal om Boliger og Forretningslokaler m. v.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 1144).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Ordføreren (Fritze Teisen): Allerede ved Sagens første Behandling var Venstres og vor Stilling til Lovforslaget nogenlunde klar. Mindretallet i denne Sal ønskede imidlertid Sagen henvist til et Udvalg, hvad vi naturligvis ikke vilde modsætte os, idet ingen kunde vide, om der dér vilde fremkomme Momenter, som formaaede at ændre noget ved Partiernes Stilling. Saa-danne Momenter er imidlertid ikke fremført, hverken af Mindretallet eller udefra, om jeg saa maa sige.

Man har i Udvalget modtaget en Deputation fra De københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation, som dog — tror jeg, jeg tør sige — ikke medførte andet, end hvad der var Udvalget bekendt paa Forhaand. Udvalgets Flertal har derfor ikke ment at kunne ændre sit Standpunkt, men maa fastholde sin Modstand mod at fortsætte med Restriktioner paa Boligvæsenets Omraade.

Vi gaar da formentlig nu paa Bolig-omraadet, som det er sket paa andre Omraader, ind i, hvad man kan kalde normale Forhold, og det maa da haabes, at Ejerne ikke gør den Tillid til Skamme, som her vises dem, men udviser Resignation og kender deres Besøgelsestid. De vil næppe være i Tvivl om, at hvis de ikke gør det, kan de før eller senere risikere det, der er værre, end hvad de hidtil har oplevet. Der er ikke fra Regeringspartiernes Side lagt Skjul paa, at det, man ønsker, er ikke blot en fortsat Lejeregulering, men ogsaa en Indtægtsregulering. Jeg tror, at københavnske Grundejere til det yderste vil gøre deres til, at dette ikke skal ske, og jeg haaber det ikke alene for deres egen Skyld, men for hele Samfundets Skyld.

Agitationens Bølger er gaaet højt i denne Tid. Selvfølgelig maa der, naar man gaar fra Restriktioner over til normale Tilstande, opstaa visse Vanskeligheder, derom kan der næppe være Tvivl; men vi er af den Opfattelse, at disse Vanskeligheder ret hurtigt vil lade sig overvinde, og det

er vor Mening, at man i denne Sag som i alle andre bør sætte det heles Vel over den enkeltes Vel. Hvis der her i Byen skulde vise sig at være for faa af de, om jeg saa maa sige, gammeldags og meget billige Lejligheder, falder Ansvaret i øvrigt i allerhøjeste Grad paa den socialdemokratiske styrede københavnske Kommune. Denne har i en lang Aarrække udfoldet et meget livligt Byggeri, men ganske overvejende et Byggeri af de moderne Boliger, som det nu hævdes, at Befolkningen ikke kan betale. Heroverfor har den borgerlige Fællesgruppe Gang paa Gang hævdet, at den ikke kunde gaa med til at bygge de forholdsvis dyre Lejligheder, men at den ønskede, hvis der skulde være kommunalt Byggeri, at det saa skulde være af ganske smaa, billige, vi kan godt sige umoderne Lejligheder, altsaa Lejligheder, som den allermindst bemidlede Del af Befolkningen kunde betale. Dette Krav har det socialdemokratiske Flertal i Københavns Kommune bestandig siddet overhørig, og viser det sig nu, at der er Mangel paa saadanne Lejligheder, eller at der vil blive det — jeg siger ikke, at der bliver det, for jeg tror det ikke — ja, saa falder Ansvaret paa Københavns Kommunes socialdemokratiske Flertal.

Vi tror, som sagt, ikke, at Vanskelighederne vil blive store. Selvfølgelig vil nogle Lejer blive sat op, men hvem skal have Eneret paa til evig Tid at bebo en Lejlighed til en ganske overordentlig billig Pris, skønt alle andre Varer er blevet sat op i en ganske overordentlig Grad i den sidste Menneskealder? Arbejdslønnen er steget til det 2—3-dobbelte, det ved vi alle, men vi ved ogsaa, at der rundt omkring sidder Folk, der ikke betaler stort mere i Leje, end de betalte med den forholdsvis mindre Indtægt, de havde tidligere. Jeg siger ikke, at det vil være retfærdigt at tage Anledning af Lovens Bortfald til en almindelig Lejeforhøjelse, jeg haaber tværtimod, at Ejerne vil forstaa Situationen og ikke vil forøge de Overgangsvanskeligheder, som muligvis vil komme — jeg sagde: muligvis! Men naar Agitationen nu gaar saa stærkt over Landet og over Byen, som den gør i Øjeblikket i de socialdemokratiske og radikale Blade, haaber jeg tillige, at de paagældende Blades Redaktioner eller Ejere vil vise Resignation, naar det gælder Forøgelse af Husleje, thi hidtil har de nok villet raabe op, formentlig ud fra den Forudsætning, at de tilstedeværende altid er undtaget i Diskussionen, men de har været ganske gode Foregangsmænd med